

Можливі ознаки насильства над дитиною (онлайн і в родині)

- Замкнутість дитини, різка зміна в поведінці з іншими дітьми чи вчителями, втрата інтересу до навчання або різке зниження успіхів у навчанні. Дитина часто засмучена та не фокусує увагу.
- Дитина виявляє сексуалізовану поведінку в допідлітковому віці/знає про сексуальні стосунки набагато більше за однолітків/виявляє страх перед жінками (чоловіками)/розповідає про насильство вдома.
- Дитина завжди похмура, голодна, одягнена не за погодою, неохайна, можливо, ви помічали за нею крадіжки.
- Дитина поводить себе агресивно з іншими дітьми або стає жертвою цькування.
- Синці на обличчі та інших частинах тіла.

Якщо дитина розповідає про те, що вона надіслала комусь свої інтимні фото та/або хтось змушує її це робити, то в жодному випадку не звинувачуйте дитину. Необхідно її підтримати, заспокоїти та звернутися в поліцію з копією всього листування. У жодному разі не можна платити кошти, надсилати ще більше відвертих матеріалів, а тим більше зустрічатися.

Якщо ви виявили фізичне/сексуальне насильство над дитиною, то необхідно звернутися в поліцію та службу у справах дитини вашого району.

Дедалі більше дітей та підлітків мають доступ до Інтернету. Тому важливо, щоб усі дорослі, які працюють із дітьми, розуміли, що діти роблять в Інтернеті, що їх там приваблює, а також які існують ризики. Більшість випадків насильства над дітьми в Інтернеті відбувається не тому, що батькам байдуже, а тому, що вони не розуміють можливих загроз та не обговорюють їх із дитиною, не знають, що дитина робить онлайн, або вони вважають, що їхня дитина "такого" ніколи не зробить.

Чому діти стільки часу проводять онлайн?

Це дає їм можливість переключитися, відволіктися від проблем, бути залученими до спільноти та шукати нові знання та знайомства.

Чому діти потрапляють у такі ситуації?

В Україні поки що мало інформації для дітей із цієї теми. А в онлайні важче побачити ризики, діти завжди почуваються вільніше і захищеніше онлайн, можуть не до кінця усвідомлювати загрози, наслідки своїх дій та їх взаємозв'язок із реальним життям.

Матеріали розробила Анастасія Дьякова, національна експертка із захисту дітей від насильства Уповноваженого Президента України з прав дитини.

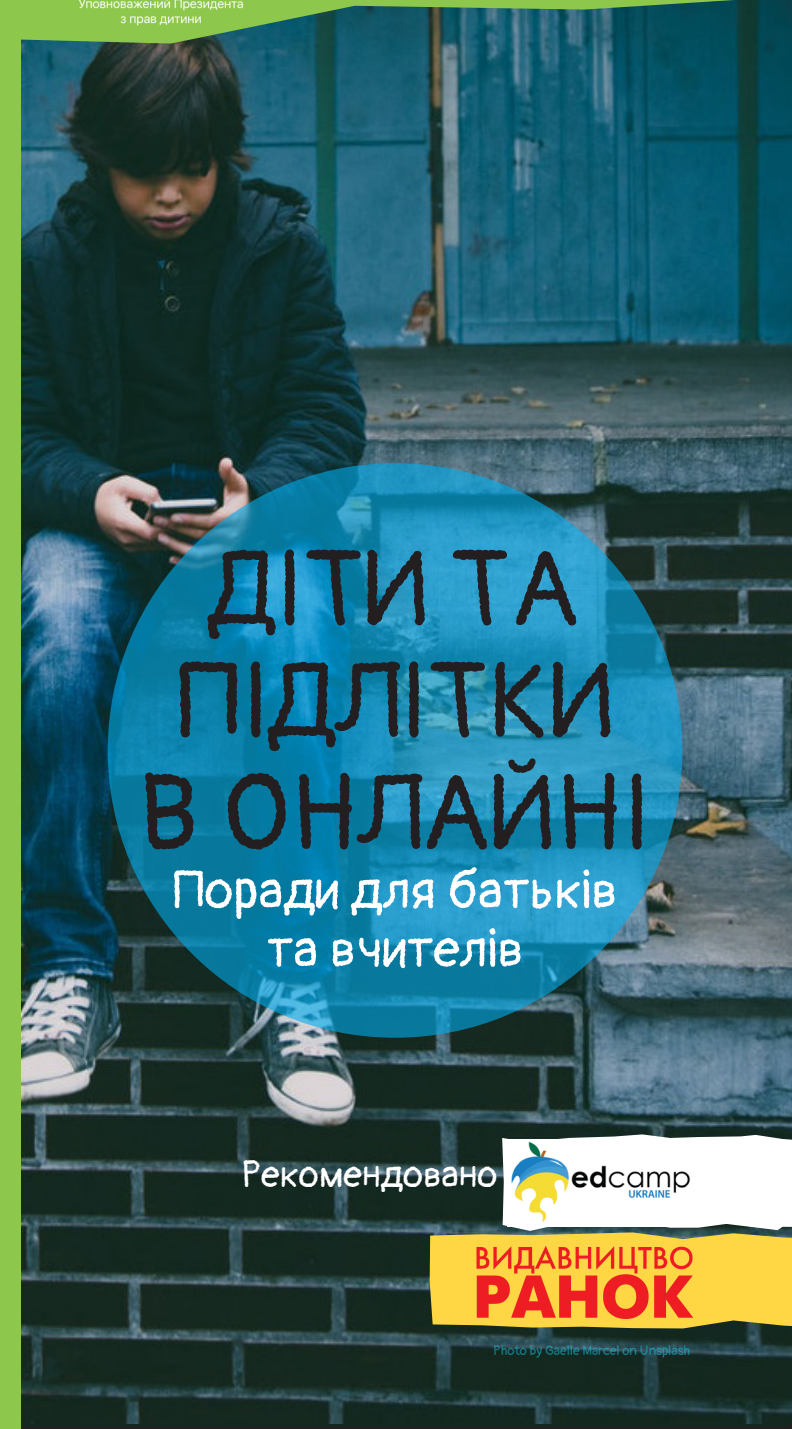
Зворотній зв'язок: dyakova.protectchildren@gmail.com

Уповноважений Президента
з прав дитини

ДИТИНСТВО
БЕЗ НАСИЛЬСТВА

ДІТИ ТА
ПІДЛІТКИ
В ОНЛАЙНІ
Поради для батьків
та вчителів

Рекомендовано

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

Photo by Gaëlle Marcel on Unsplash

Телефон Національної дитячої гарячої лінії: 116 111

Які є ризики онлайн і що робити?

1. Контент, що шкодить (візуалізація насильства, порнографія — випадкове натрапляння чи залежність від неї, спонукання до булімії або анорексії). Батьки можуть самі ненавмисно спровокувати ранню сексуалізацію дитини, розповідаючи про свою інтимну сферу чи з'являючись перед дитиною без одягу. Обов'язково встановіть батьківський контроль на всіх пристроях, якими користується дитина. Ігри та фільми також мають вікові обмеження.

2. Суїцидальні та екстремістські групи в соцмережах. Діти мають знати, що гра може коштувати життя. Бажано заборонити використання мережі «ВКонтакте» (яка заборонена законом України) та VPN на пристрої дитини.

3. Ігри на гроші. Заборона з боку батьків.

4. Трудова чи сексуальна експлуатація за оманливими пропозиціями в Інтернеті. Домовленість про обговорення трудових пропозицій із батьками.

5. Кібербулінг — цькування, що може стати результатом/причиною реального цькування в школі. Потрібно звернутися до адміністраторів соцмережі для видалення неприйняттого контенту. Не можна забороняти використання мережі. Варто розібратися в причинах, підтримати дитину.

6. Грумінг — дії з метою завоювання довіри дитини та/або дорослих, що опікуються нею, для отримання інтимних фото/відео. Це може призвести до вимагання грошей, більш інтимних матеріалів, особистих зустрічей та шантажу дитини розповсюдженням цих матеріалів. Злочинці знайомляться зазвичай через соцмережі, онлайн-ігри, телеграм-канали, розсилаючи сотні повідомлень і пропозицій «дружби та спілкування», або обирають дитину, із публікацій якої зрозуміло, що вона засмучена та самотня.

Детальніше про те, як це працює: Facebook/Уповноважений з прав дитини/відео/ONLINE сексуальне насильство.

7. Секстинг/сексторшен — обмін між підлітками власними фото/відео/текстами сексуального змісту. Стає дедалі популярнішим у підліткових стосунках. Діти сприймають це як нормальну практику проявів своєї сексуальності, вибудовування довіри в парі, флірт, жарт, не розуміючи, що в Інтернеті немає нічого «приватного». Навчіть дитину використовувати «тест бігборда»: перш ніж надіслати якийсь фото або повідомлення, подумай, чи готовий/готова ти побачити це на бігборді поруч зі своєю школою.

Якщо ви хочете провести урок із дітьми на цю тему, ви можете знайти всі матеріали (відео, розробка уроку, презентація та макет брошури) за посиланням: interactive.ranok.com.ua/course/group/ranok-yrok-stop-sexting

Photo by Frisilla Du Preez on Unsplash

Що зробити батькам/учителям?

- Налагодити з дитиною довірливі стосунки. Більше часу проводити разом.
- Роз'яснити дитині можливі ризики, домовитися про заборону надсилання своїх інтимних фото/відео (до 18 років — це дитяча порнографія і карається законом) та зустрічей після онлайн-знайомств.
- Заборонити обговорення інтимних питань у соцмережах — розкажіть дитині, що її сторінку можуть зламати й уся інформація стане відома злочинцям.
- Пояснити дитині, що люди в мережі не завжди ті, за кого себе видають, навіть якщо налагодили дуже теплі стосунки з нею в онлайні. Тому краще не спілкуватися з незнайомцями.
- Роз'яснити, що все, що потрапило в онлайн-простір, уже ніколи не буде таємницею: ні з ким не ділитися особистою інформацією та не публікувати на сторінках у соцмережах номер школи, домашню адресу, інформацію про батьків, номер телефону, логін та пароль сторінки та пошти.
- Обговорити, які сайти та мережі використовує дитина. Навчити її встановлювати приватність сторінки, визначати, хто може писати особисті повідомлення та коментарі, як видаляти повідомлення та створювати чорні списки користувачів. Самому зареєструватися в мережі та переглядати стрічку дитини і список її друзів.
- Попросити не відповідати на небажані, дивні повідомлення електронної пошти та в мережах і розповідати про те, що викликало неприємні відчуття в мережі.
- Не просити дитину видалити свої сторінки в соцмережах — це ізолює її від однолітків.